

Ο ΠΥΡΗΝΑΣ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

2η Διάλεξη Ο Παύλος και οι Γαλάτες

Οδηγός Μελέτης

Περιεχόμενα

Διάγραμμα – Ένα διάγραμμα του μαθήματος

Σημειώσεις – Ένα πρότυπο που παρέχει: τον σκελετό του μαθήματος, βασικές σημειώσεις, αποσπάσματα και περιλήψεις του μαθήματος και ελεύθερο χώρο για επιπλέον σημειώσεις.

Ερωτήσεις ανασκόπησης - Ερωτήσεις που αφορούν τα βασικά σημεία του μαθήματος και ελεύθερος χώρος για τις απαντήσεις. Κατάλληλο για συγγραφή εργασιών και τεστ.

Ερωτήσεις εφαρμογής – Ερωτήσεις που συνδέουν το περιεχόμενο του μαθήματος με τη χριστιανική ζωή, τη θεολογία και τη διακονία, κατάλληλο για συζητήσεις σε γκρουπ, γραπτές εργασίες και τεστ.

Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτό το μάθημα και τον οδηγό μελέτης

- **Πριν παρακολουθήσετε το μάθημα**

- **Προετοιμασία** – Ολοκληρώστε κάθε προτεινόμενη ανάγνωση.
- **Διαλείμματα σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα** – Εξετάστε που αρχίζει και που τελειώνει το κομμάτι που ακούτε. Οι διαλέξεις έχουν συμπυκνωμένες πληροφορίες, γι' αυτό ίσως να θέλετε να κάνετε κάποια διαλείμματα. Τα διαλείμματα θα πρέπει να σχεδιαστούν σύμφωνα με τον χωρισμό που υπάρχει στο διάγραμμα των ενοτήτων.

- **Καθώς παρακολουθείτε το μάθημα**

- **Σημειώσεις** - Χρησιμοποιήστε τα τμήματα των σημειώσεων για να ακολουθήσετε το μάθημα και να κρατήσετε συμπληρωματικές σημειώσεις. Πολλές από τις κύριες ιδέες συνοψίζονται ήδη στις σημειώσεις όμως μπορείτε να κάνετε και τις δικές σας συμπληρωματικές σημειώσεις. Θα πρέπει επίσης να προσθέστε λεπτομέρειες που θα σας βοηθήσουν να θυμάστε, να περιγράφετε και να υπερασπίζεστε τις κύριες ιδέες.
- **Παύση/επανάληψη μερών του μαθήματος** – Ίσως θα σας βοηθήσει να κάνετε παύση σε συγκεκριμένα σημεία ή να τα επαναλάβετε προκειμένου να γράψετε συμπληρωματικές σημειώσεις, να ξαναδείτε δύσκολες έννοιες ή να συζητήστε τα σημεία που σας ενδιαφέρουν.

- **Αφού έχετε παρακολουθήσει τα μαθήματα**

- **Ερωτήσεις ανασκόπησης**– Απαντήστε στις ερωτήσεις ανασκόπησης στο χώρο που υπάρχει. Οι ερωτήσεις ανασκόπησης θα είναι καλύτερο, να συμπληρωθούν από καθέναν ξεχωριστά και όχι από όλη την ομάδα.
- **Ερωτήσεις εφαρμογής** - Οι ερωτήσεις εφαρμογής είναι κατάλληλες για γραπτές εργασίες ή θέματα για συζήτηση. Για τις γραπτές εργασίες συνιστάται οι απαντήσεις να μην ξεπερνούν τη μία σελίδα.

Ο Παύλος και οι Γαλάτες Διάγραμμα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I. ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

- A. Το πρώτο ταξίδι του Αποστόλου Παύλου
- B. Η εισροή των Εθνικών
- C. Η αύξηση των ψευδοδιδασκάλων

II. Η ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

- A. Η κλήση και εκπαίδευση του Αποστόλου Παύλου
- B. Η συνάντηση του Παύλου με ηγέτες της εκκλησίας
- C. Η αντιπαράθεση με τον Πέτρο
- D. Τα θεολογικά επιχειρήματα
 1. Οι προηγούμενες εμπειρίες των Γαλατών
 2. Η πίστη του Αβραάμ
 3. Η πρόσφατη εμπειρία των Γαλατών
 4. Η ιστορία των γυναικών και των υιών του Αβραάμ

E. Οι πρακτικές προτροπές

1. Η ελευθερία εν Χριστώ
2. Η δύναμη του Πνεύματος
3. Θεία κρίση

III. Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΣΧΑΤΟΛΟΓΙΑ

A. Ο εσχατολογικός Χριστός

Β. Το εσχατολογικό Ευαγγέλιο

Γ. Η εσχατολογική εκπλήρωση του Νόμου

Δ. Η εσχατολογική ενότητα του πιστού με τον Χριστό

Ε. Το εσχατολογικό Άγιο Πνεύμα

ΣΤ. Η εσχατολογία στη Νέα Δημιουργία

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Προετοιμασία

- Διαβάστε την επιστολή προς Γαλάτας
- Διαβάστε Πράξεις κεφ.13-14

Σημειώσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I. ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

A. Το πρώτο ταξίδι του Αποστόλου Παύλου

Το πρώτο ιεραποστολικό ταξίδι του Παύλου άρχισε γύρω στο 46 μ.Χ. μετά την εντολή που είχε δώσει ο Θεός στην εκκλησία της Αντιόχειας της Συρίας να ξεχωρίσουν τον Παύλο και τον Βαρνάβα για ειδικό ιεραποστολικό έργο.

Δρομολόγιο:

- Αντιόχεια της Συρίας
- Σαλαμίνα
- Πάφος
- Πέργα
- Αντιόχεια Πισιδίας

- Ικόνιο
- Λύστρα
- Δέρβη
- Λύστρα
- Ικόνιο
- Αντιόχεια Πισιδίας
- Πέργα
- Αττάλεια
- Αντιόχεια Συρίας

'Ετσι, φαίνεται πιθανό να έγραψε την επιστολή το 48 μ.Χ., περίπου έναν χρόνο αφότου έφυγε από τη Γαλατία αλλά πριν το συνέδριο της Ιερουσαλήμ.

Β. Η εισροή των Εθνικών

Ως Ιουδαίος, ο Παύλος έδωσε φυσικά προτεραιότητα στον ευαγγελισμό των Ιουδαίων, όμως η αρνητική τους αντίδραση προς το Ευαγγέλιο τον έκαναν να καταλάβει ότι αυτό που ο Θεός ήθελε απ' αυτόν ήταν να στραφεί στους Εθνικούς και να τους κηρύξει το Ευαγγέλιο.

Τότε ο Παύλος και ο Βαρνάβας τους μίλησαν με παρρησία και τους είπαν: «Ἐπρεπε να κηρύξουμε το λόγο του Θεού πρώτα σ' εσάς. Επειδή όμως τον αντικρούετε και καταδικάζετε τον εαυτό σας να μην αξιωθεί την αιώνια ζωή, γι' αυτό κι εμείς στρεφόμαστε στους εθνικούς. Αυτή την εντολή ἀλλωστε μας ἔδωσε ο Κύριος: Εσένα ἔχω ορίσει φως για τα ἔθνη, για να φέρεις τη σωτηρία ως τα πέρατα της γης» (Πράξεις κεφ. 13 εδάφ. 46-47).

Στο Ικόνιο ξαναπήγαν στη συναγωγή των Ιουδαίων και μίλησαν τόσο πειστικά, ώστε πίστεψαν πλήθος πολύ Ιουδαίων και εθνικών (Πράξεις κεφ. 14 εδάφ.1).

Όταν ἔφτασαν, συγκέντρωσαν την εκκλησία και τους διηγήθηκαν όσα είχε κάνει ο Θεός μ' αυτούς και ότι ἀνοιξε και στους εθνικούς την πόρτα της πίστεως (Πράξεις 14:27).

Γ. Η αύξηση των ψευδοδιδασκάλων

Οι ψευδοδιδασκαλοί στη Γαλατία είχαν δικές τους απόψεις για τους Εθνικούς, για τους οποίους επέμεναν ότι έπρεπε να περιτέμνονται.

Ο Παύλος πίστευε ότι η επιμονή στην περιτομή των Εθνικών ουσιαστικά αντανακλούσε σοβαρές παρανοήσεις της χριστιανικής πίστης:

- Αρνιόταν την επάρκεια του θανάτου και της ανάστασης του Χριστού στο θέμα της σωτηρίας.
- Ήδειχνε μια απαράδεκτη εμπιστοσύνη στη δύναμη των θρησκευτικών τελετών.
- Οδηγούσε σε διαιρέσεις μέσα στην εκκλησία της Γαλατίας.

Ακούστε με, εγώ ο Παύλος σας το λέω: Αν περιτέμνεστε, ο Χριστός δε θα σας ωφελήσει σε τίποτε (Γαλάτας 5:2).

Τόσο ανόητοι είστε; Αρχίσατε με την εμπειρία του Πνεύματος. Πώς τώρα καταλήγετε να εμπιστεύεστε σ' ανθρώπινες δυνάμεις; (Γαλάτας 3:3)

Για όσους ανήκουν στον Ιησού Χριστό δεν έχει καμιά σημασία ούτε το να κάνεις περιτομή ούτε το να μην κάνεις, αλλά όλοι είναι νέα δημιουργήματα του Θεού. Όσοι ακολουθούν αυτή την αρχή, θα έχουν την ειρήνη και το έλεος του Θεού μαζί τους, αυτοί και όλος ο λαός του Θεού (Γαλάτας 6:15-16).

II. Η ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Η Επιστολή του Παύλου προς τους Γαλάτες χωρίζεται ως εξής:

1ο ΜΕΡΟΣ (κεφ.1:1-2:21)

α) Συστάσεις / Πρόσθετες παρατηρήσεις

β) Εισαγωγή στο πρόβλημα

Ο Παύλος αντιμετώπισε αμέσως το πρόβλημα των ψευδών διδασκαλιών στη Γαλατία.

γ) Ιστορικές περιγραφές

Περιέχει πολλές ιστορικές περιγραφές με τις οποίες ο Παύλος απέδειξε την εξουσία του.

A . Η κλήση και εκπαίδευση του Αποστόλου Παύλου κεφ. 1:11-18

Ο Παύλος πέρασε τρία χρόνια στην Αραβία όπου διδάχθηκε το ευαγγέλιο και τα χριστιανικά δόγματα απευθείας από τον ίδιο τον Ιησού.

Ο Ιησούς, ο ίδιος ο Κύριος, είχε διδάξει στον Παύλο αυτές τις νέες ιδέες.

Ασφαλώς έχετε ακούσει για τη διαγωγή μου όσον καιρό ανήκα στην ιουδαική θρησκεία, ότι καταδίωκα με πάθος την εκκλησία του Θεού και προσπαθούσα να την εξαφανίσω. Και πρόκοβα στον ιουδαιϊσμό πιο πολύ από πολλούς συνομήλικους συμπατριώτες μου, γιατί είχα μεγαλύτερο ζήλο για τις προγονικές μου παραδόσεις (Γαλάτας 1:13-14).

Ο Θεός όμως με είχε ξεχωρίσει από την κοιλιά της μάνας μου και η χάρη του με είχε καλέσει να τον υπηρετήσω. 'Όταν, λοιπόν, ευδόκησε να μου αποκαλύψει τον Υιό του για να φέρω στους εθνικούς το χαρμόσυνο μήνυμα γι' αυτόν, δε στηρίχθηκα σ' ανθρώπινες δυνάμεις• ούτε ανέβηκα στα Ιεροσόλυμα να δω εκείνους που ήταν απόστολοι πριν από μένα, αλλά έφυγα στην Αραβία, και ύστερα ξαναγύρισα στη Δαμασκό. Έπειτα, μετά από τρία

χρόνια, ανέβηκα στα Ιεροσόλυμα να γνωρίσω από κοντά τον Πέτρο, κι έμεινα κοντά του δεκαπέντε μέρες (Γαλάτας 1:15-18).

Β. Η συνάντηση του Παύλου με ηγέτες της εκκλησίας κεφ. 2:1-10

Η δεύτερη ιστορική αφήγηση που βρίσκουμε στο κομμάτι αυτό της επιστολής προς Γαλάτας, αναφέρεται στη συνάντηση του Παύλου με τους ηγέτες της εκκλησίας στην Ιερουσαλήμ.

Σ' αυτήν τη συνάντηση επιβεβαίωσαν την κλήση του Παύλου να φέρει το Ευαγγέλιο στους Εθνικούς.

'Επειτα, μετά από δεκατέσσερα χρόνια, ανέβηκα πάλι στα Ιεροσόλυμα με το Βαρνάβα παίρνοντας μαζί μου και τον Τίτο. Ανέβηκα ύστερα από υπόδειξη του Κυρίου. Τους εξέθεσα το ευαγγέλιο που κηρύχτω στους εθνικούς. Το εξέθεσα ιδιαίτερα στους προκρίτους, μήπως αγωνίστηκα ἡ αγωνίζομαι μάταια. Ούτε ο Τίτος, όμως, που ήταν μαζί μου, και ήταν εθνικός, αναγκάστηκε να υποβληθεί στην περιτομή. Κι ας ήταν εκεί οι παρείσακτοι ψευδάδελφοι, που γλίστρησαν ανάμεσά μας σαν κατάσκοποι με στόχο την ελευθερία μας, που την έχουμε χάρη στο έργο του Ιησού Χριστού, και θέλουν να μας κάνουν δούλους. Δεν υποχωρήσαμε ούτε στιγμή στις απαιτήσεις τους, για να μείνει ανόθευτο το ευαγγέλιο για χάρη σας.

Οι πρόκριτοι πάλι —τι ήταν άλλοτε δε μ' ενδιαφέρει• ο Θεός δεν ξεχωρίζει πρόσωπα— αυτοί δεν πρόσθεσαν τίποτε σε όσα είπα εγώ. Αντίθετα μάλιστα, είδαν ότι ο Θεός μού έχει αναθέσει το κήρυγμα του ευαγγελίου στους εθνικούς, όπως στον Πέτρο στους περιτμημένους. Γιατί αυτός που όρισε τον Πέτρο απόστολο για τους Ιουδαίους, όρισε κι εμένα απόστολο για τους εθνικούς. 'Οταν κατάλαβαν, λοιπόν, πως μου δόθηκε η χάρη του Θεού, ο Ιάκωβος και ο Κηφάς και ο Ιωάννης, που θεωρούνται στυλοβάτες, έσφιξαν το χέρι το δικό μου και του Βαρνάβα σ' ένδειξη αναγνώρισης και συμφώνησαν να κηρύχτουμε εμείς στους εθνικούς κι αυτοί στους Ιουδαίους

(Γαλάτας 2:1-9).

Γ. Η αντιπαράθεση με τον Πέτρο κεφ. 2:11-21

Η τρίτη ιστορική αφήγηση του Παύλου, περιγράφει μια αντιπαράθεσή του με τον Πέτρο στην Αντιόχεια της Συρίας.

Αν λοιπόν η εξουσία του Παύλου ήταν αρκετή για να διορθώσει έναν τόσο εξέχοντα απόστολο όπως ο Πέτρος, ήταν σίγουρα επαρκής για να διορθώσει τους ψευδοδιδασκάλους στη Γαλατία.

Εμείς είμαστε εκ γενετής Ιουδαίοι κι όχι αμαρτωλοί εθνικοί. Ξέρουμε όμως πως ο ἀνθρωπος δεν μπορεί να σωθεί με την τήρηση των διατάξεων του νόμου. Αυτό γίνεται μόνο με την πίστη στον Ιησού Χριστό. Γι' αυτό κι εμείς πιστέψαμε στον Ιησού Χριστό, για να δικαιωθούμε με την πίστη στο Χριστό κι όχι με την τήρηση του νόμου• γιατί με τα ἔργα του νόμου δε θα σωθεί κανένας ἀνθρωπος (Γαλάτας 2:15-16).

2^ο ΜΕΡΟΣ

Δ. Τα θεολογικά επιχειρήματα κεφ. 3:1- 4:31

Ο Παύλος παραθέτει σαφέστερα θεολογικά επιχειρήματα για να στηρίξει το δόγμα της δικαιώσης μέσω της πίστης.

1. Οι προηγούμενες εμπειρίες των Γαλατών κεφ. 3:1-5

Ο Παύλος επικεντρώνεται στις προηγούμενες εμπειρίες Χριστιανικής πίστης των Γαλατών.

Αυτό θέλω μόνο να μου πείτε: Τηρώντας το νόμο δεχτήκατε το Πνεύμα ή ακούγοντας το κήρυγμα και πιστεύοντας; Τόσο ανόητοι είστε; Αρχίσατε με την εμπειρία του Πνεύματος. Πώς τώρα καταλήγετε να εμπιστεύεστε σ' ανθρώπινες δυνάμεις; Όλες οι εμπειρίες σας πήγαν χαμένες; Ελπίζω να μην πήγαν χαμένες. Το Θεό, ο οποίος σας χορηγεί το Πνεύμα και κάνει θαύματα στις συνάξεις σας, τον ξέρετε από την τήρηση του νόμου ή από το κήρυγμα που πιστέψατε; (Γαλάτας 3:2-5)

2. Η πίστη του Αβραάμ κεφ. 3:6-4:11

Ο Παύλος στρέφεται στη σώζουσα πίστη του Αβραάμ. Επιχειρηματολογεί ότι ο Θεός ευλόγησε τον Αβραάμ χάρη στην πίστη του και όχι χάρη στην υπακοή του στον νόμο του Θεού.

α. Πρώτα, ο Παύλος τονίζει ότι ο Αβραάμ δικαιώθηκε, επειδή πίστεψε στην υπόσχεση του Θεού ότι θα αποκτούσε γιο.

Το ίδιο και ο Αβραάμ, σύμφωνα με τη Γραφή, πίστεψε στο Θεό, και γι' αυτή του την πίστη ο Θεός τον αναγνώρισε δίκαιο. Μάθετε, λοιπόν, ποιοι είναι γνήσιοι απόγονοι του Αβραάμ• είναι όσοι εμπιστεύονται στο Θεό όπως εκείνος (Γαλάτας 3: 6-7).

β. Δεύτερον, ο Παύλος τονίζει ότι ο Θεός είχε πει στον Αβραάμ ότι η ευλογία της σωτηρίας θα εξαπλωνόταν μέσα απ' αυτόν στα Έθνη.

Και η Γραφή, προβλέποντας πως ο Θεός θα σώσει τα έθνη με την πίστη, ἔδωσε από πριν στον Αβραάμ το ελπιδοφόρο μήνυμα ότι θα ευλογηθούν στο πρόσωπό του όλα τα έθνη. Συνεπώς, όσοι εμπιστεύονται στο Θεό ευλογούνται μαζί με τον πιστό Αβραάμ (Γαλάτας 3:8-9).

γ.Τρίτον, ο Παύλος ήθελε να καταλάβουν οι Γαλάτες ότι το κόψιμο της σάρκας κατά την περιτομή, στην ουσία ήταν σύμβολο αυτοκαταδίκης και όχι τρόπος δικαιώσης.

Ο Χριστός μάς εξαγόρασε από την κατάρα του νόμου, αφού έγινε αυτός κατάρα για χάρη μας. Γιατί είναι γραμμένο: Καταραμένος όποιος κρεμιέται πάνω σε ξύλο.

δ.Τέταρτον, ο Παύλος προλαβαίνει μια αντίρρηση των ψευδοδιδασκάλων, προβάλλοντας το επιχείρημα ότι ο νόμος του Μωϋκσή δεν αλλάζει τη σημασία του παραδείγματος του Αβραάμ.

Να τι θέλω να πω: Αυτή τη διαθήκη που την επικύρωσε προηγουμένως ο Θεός και αναφερόταν στο πρόσωπο του Χριστού, δεν μπορεί ο νόμος, που ήρθε ύστερα από τετρακόσια τριάντα χρόνια, να την ακυρώσει, καταργώντας έτσι τις υποσχέσεις του Θεού. Γιατί φυσικά η κληρονομία δεν σχετίζεται πια με την επαγγελία, αν μπορεί ν' αποκτηθεί με την τήρηση του νόμου. Είναι όμως βέβαιο πως ο Θεός έδωσε τη χάρη του στον Αβραάμ με την επαγγελία. Τότε, γιατί δόθηκε ο νόμος; Προστέθηκε για να φανεί πόσο πολύ παραβαίνουν οι ἀνθρωποι το θέλημα του Θεού. Ισχυσε όμως ωστόου να έρθει ο απόγονος του Αβραάμ, για τον οποίο μιλούσε η υπόσχεση του Θεού. Ο νόμος δόθηκε με τη μεσολάβηση αγγέλων με το χέρι ενός μεσίτη (Γαλάτας 3:17-19).

ε.Πέμπτον, ο Παύλος ξεκαθάρισε ότι οι ευλογίες του Θεού αφορούσαν μόνο εκείνους που ανήκαν στο ξεχωριστό σπέρμα του Αβραάμ, δηλαδή τον Χριστό.

Οι επαγγελίες, λοιπόν, δόθηκαν ως διαθήκη στον Αβραάμ και στον απόγονό του. Η Γραφή δεν λέει και στους απογόνους, όπως θα έκανε αν εννοούσε πολλούς, αλλά μιλάει για έναν: και στον απόγονό σου. Αυτός ο απόγονος

είναι ο Χριστός... Κι αφού ανήκετε στο Χριστό, είστε απόγονοι του Αβραάμ και κληρονόμοι της ζωής, όπως την υποσχέθηκε ο Θεός (Γαλάτας 3:16,29).

3. Η πρόσφατη εμπειρία των Γαλατών κεφ. 4:12-20

Εδώ ο Παύλος εκφράζει ένα μεγάλο ενδιαφέρον για την πνευματική ευημερία των Γαλατών. Ήθελε να αναγνωρίσουν την απελπιστική πνευματική τους κατάσταση.

Πού είναι όμως τώρα εκείνος ο ενθουσιασμός σας; Μπορώ να το βεβαιώσω πως τότε, αν μπορούσατε, θα βγάζατε και τα μάτια σας να μου τα δώσετε. Δηλαδή τώρα έγινα εχθρός σας, επειδή σας λέω την αλήθεια; (Γαλάτας 4:15-16)

4. Η ιστορία των γυναικών και των υιών του Αβραάμ

Το τέταρτο επιχείρημα που χρησιμοποίησε ο Παύλος για να αντικρούσει τους ψευδοδιδασκάλους ήταν η βιβλική καταγραφή των συζύγων και υιών του Αβραάμ.

Δεν είμαστε, λοιπόν, αδερφοί μου, παιδιά δούλης, αλλά της ελεύθερης γυναικας (Γαλάτας 4:31).

3^ο ΜΕΡΟΣ

E. Οι πρακτικές προτροπές κεφ. 5:1-6:10

Ο Παύλος δίνει λύσεις σε πρακτικά προβλήματα που οι ψευδοδιδάσκαλοι είχαν προκαλέσει στη Γαλατία.

1. Η ελευθερία εν Χριστώ κεφ. 5:1-15

Ο Παύλος καλεί τους Γαλάτες να παραμείνουν σταθεροί στην ελευθερία που τους είχε δοθεί εν Χριστώ. Τονίζει την ανάγκη να διατηρήσουν τη χριστιανική τους ελευθερία.

Ο Χριστός μάς απελευθέρωσε για να είμαστε ελεύθεροι. Παραμένετε, λοιπόν, σταθεροί στην ελευθερία και μην ξαναμπαίνετε κάτω από ζυγό δουλείας (Γαλάτας 5:1).

Ακούστε με, εγώ ο Παύλος σας το λέω: Αν περιτέμνεστε, ο Χριστός δε θα σας ωφελήσει σε τίποτε. Επίσης θυμίζω σ' όποιον θέλει να περιτμηθεί, πως έχει υποχρέωση να τηρεί όλον το νόμο (Γαλάτας 5:2-3).

Ο Θεός, λοιπόν, αδερφοί μου, σας κάλεσε για να ζήσετε ελεύθεροι. Μόνο να μη γίνει η ελευθερία αφορμή για αμαρτωλή διαγωγή, αλλά με αγάπη να υπηρετείτε ο ένας τον άλλο (Γαλάτας 5:13).

Ο Παύλος δεν ήθελε οι Γαλάτες να σκεφτούν ότι η ελευθερία τους από την υποχρέωση της περιτομής μπορούσε να σημαίνει ελευθερία παραβίασης του ἀγιου χαρακτήρα του Θεού, ο οποίος ουσιαστικά αποτελούσε τη βάση του νόμου.

2. Η δύναμη του Πνεύματος κεφ.5:16-26

Ο Παύλος απάντησε ότι ο κάθε πιστός πρέπει να στηρίζεται στο Ἅγιο Πνεύμα για οδηγία και ενδυνάμωση και όχι στη σάρκα.

Θέλω ακόμα να σας πω και τούτο: Να καθορίζει το Πνεύμα τη διαγωγή σας και τότε δε θ' ακολουθείτε τις αμαρτωλές επιθυμίες σας... Αφού, λοιπόν, ζούμε με τη δύναμη του Πνεύματος, πρέπει ν' ακολουθούμε το Πνεύμα (Γαλάτας 5:16, 25).

3. Θεία κρίση κεφ. 6:1-10

Ο Παύλος προειδοποίησε τις εκκλησίες της Γαλατίας να μην ξεχνούν την επερχόμενη κρίση του Θεού. Ήλπιζε ότι αυτή η προειδοποίηση θα ενθάρρυνε τους Γαλάτες πιστούς να στηριχτούν στον Χριστό και το Άγιο Πνεύμα για σωτηρία.

Μην ἔχετε ψευδαισθήσεις, ο Θεός δεν εμπαιζεται. Ο,τι σπέρνει ο ἀνθρωπος, αυτό θα θερίσει. Ἐτσι, ὅποιος σπέρνει στον αγρό των αμαρτωλών επιθυμιάν του, θα θερίσει από εκεί ως καρπό την καταστροφή. Ὅποιος όμως σπέρνει στον αγρό του Πνεύματος, αυτός θα θερίσει ως καρπό του Πνεύματος την αιώνια ζωή. Κι όταν κάνουμε το καλό, ας μην αποκάμουμε. Γιατί, αν αντέξουμε ως το τέλος, θα θερίσουμε τον καρπό στον κατάλληλο καιρό (Γαλάτας 6:7-9).

III. Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΣΧΑΤΟΛΟΓΙΑ

Η διδασκαλία του Παύλου που καταγράφεται στην επιστολή προς Γαλάτας, δεν είναι παρά μια εφαρμογή των βασικών εσχατολογικών του πεποιθήσεων.

Το ουσιαστικότερο πρόβλημα στη Γαλατία ήταν ότι οι ψευδοδιδάσκαλοι υποτιμούσαν το ότι η μελλοντική εποχή είχε ήδη προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό μέσω του θανάτου και της ανάστασης του Χριστού. Δεν

μπορούσαν να αντιληφθούν σε ποιο βαθμό η μελλοντική εποχή ήταν ήδη παρούσα ανάμεσά τους.

«Μη εγκαινιασθείσα εσχατολογία» σημαίνει ότι οι απόψεις τους μείωναν τη σπουδαιότητα του πρώτου ερχομού του Χριστού.

A. Ο εσχατολογικός Χριστός

Ο Παύλος στρέφει την προσοχή τους στον σκοπό για τον οποίο ο Πατέρας είχε στείλει τον Χριστό: «για να μας λυτρώσει από τον τωρινό κόσμο, όπου κυριαρχεί το κακό».

Ευχόμαστε να είναι μαζί σας η χάρη και η ειρήνη του Θεού Πατέρα μας και του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Αυτός, όπως το θέλησε ο Πατέρας μας Θεός, έδωσε τη ζωή του για τις αμαρτίες μας, για να μας λυτρώσει από τον τωρινό κόσμο, όπου κυριαρχεί το κακό (Γαλάτας 1:3-4).

B. Το εσχατολογικό Ευαγγέλιο

Ο Παύλος αποκάλυψε επίσης το ενδιαφέρον του για τους Γαλάτες, περιγράφοντας τη διαφωνία του με τους ψευδοδιδασκάλους ως ένα ζήτημα του «Ευαγγελίου».

Απορώ πώς τόσο γρήγορα απομακρύνεστε από το Θεό, που σας κάλεσε με τη χάρη του Χριστού, κι ακολουθείτε ένα άλλο ευαγγέλιο! Δεν υπάρχει όμως άλλο ευαγγέλιο. Υπάρχουν μόνο μερικοί που σας αναστατώνουν και θέλουν να διαστρεβλώσουν το ευαγγέλιο του Χριστού (Γαλάτας 1:6-7).

Έτσι, όταν ο Παύλος έγραφε ότι οι ψευδοδιδάσκαλοι δεν είχαν «καθόλου Ευαγγέλιο», αυτό που εννοούσε ήταν ότι ουσιαστικά αρνούνταν ότι ο Χριστός είχε φέρει τη μελλοντική εποχή, την εποχή της σωτηρίας, την εποχή της βασιλείας του Θεού. Διδάσκοντας την περιτομή και υπονοώντας ότι η δικαιώση έρχεται μόνο με τα έργα του νόμου, οι ψευδοδιδάσκαλοι απέρριπταν τη σημασία του πρώτου ερχομού του Χριστού.

Πόσο είναι ωραία όταν απ' τα βουνά τον αγγελιοφόρο βλέπεις να 'ρχεται, που τις καλές ειδήσεις φέρνει, που αναγγέλλει την ειρήνη και όλα τα καλά, τη σωτηρία διακηρύζει και λέει στη Σιών: «Ο Θεός σου βασιλεύει» (Ησαΐας 52:7).

Γ. Η εσχατολογική εκπλήρωση του Νόμου

Τότε, γιατί δόθηκε ο νόμος; Προστέθηκε για να φανεί πόσο πολύ παραβαίνουν οι άνθρωποι το θέλημα του Θεού. Ισχυσε όμως ωστόσου να έρθει ο απόγονος του Αβραάμ, για τον οποίο μιλούσε η υπόσχεση του Θεού. Ο νόμος δόθηκε με τη μεσολάβηση αγγέλων με το χέρι ενός μεσίτη (Γαλάτας 3:19).

Άλλωστε όλος ο νόμος συνοψίζεται σε μια φράση: Στο ν' αγαπήσεις τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου (Γαλάτας 5:14).

Αντίθετα, ο καρπός του Αγίου Πνεύματος είναι η αγάπη, η χαρά, η ειρήνη, η μακροθυμία, η καλοσύνη, η αγαθότητα, η πίστη, η πραότητα, η εγκράτεια. Τίποτε απ' αυτά δεν καταδικάζει ο νόμος (Γαλάτας 5: 22-23).

Ο νόμος δεν δόθηκε για να προσφέρει σωτηρία στον λαό του Θεού ή να τους ενδυναμώσει να ζήσουν μια άγια ζωή. Ο λόγος που δόθηκε ήταν για να αποκαλύψει την αμαρτία τους.

Δ. Η εσχατολογική ενότητα του πιστού με τον Χριστό

Ο Παύλος επέμεινε ότι ούτε η δικαιώση αλλά ούτε και η ἁγιαζωή μπορούσαν να αποκτηθούν μ' αυτὸν τὸν τρόπο. Η δικαιώση και η ἁγιαζωή ἐπρεπε να ἔρθουν μέσα από την ενότητα με τον Χριστό.

Είστε, λοιπόν, ὄλοι παιδιά του Θεού, αφού πιστεύετε στον Ιησού Χριστό. Κι αυτό, γιατί ὅσοι βαφτιστήκατε στο ὄνομα του Χριστού, ἔχετε ντυθεί το Χριστό. Δεν υπάρχει πια Ιουδαίος και ειδωλολάτρης, δεν υπάρχει δούλος και ελεύθερος, δεν υπάρχει ἀντρας και γυναίκα• ὄλοι σας είστε ἑνας, χάρη στον Ιησού Χριστό. Κι αφού ανήκετε στο Χριστό, είστε απόγονοι του Αβραάμ και κληρονόμοι της ζωῆς, ὅπως την υποσχέθηκε ο Θεός (Γαλάτας 3: 26-29).

Ο Παύλος είδε τον Χριστό ως το σπέρμα του Αβραάμ, μέσω του οποίου ἔρχεται η σωτηρία και επίσης ξεκαθάρισε ότι οι πιστοί λαμβάνουν όλες τις ευλογίες του Θεού μόνο αν είναι ενωμένοι με τον Χριστό.

Ε. Το εσχατολογικό Άγιο Πνεύμα

Ο ρόλος του Αγίου Πνεύματος ἦταν μία από τις βασικές ιδέες που είχε ο Παύλος κατά νου, όταν ἔγραφε την επιστολή αυτή.

Ανόητοι Γαλάτες, ποιος σας μάτιασε και δεν πιστεύετε στην αλήθεια, εσείς, μπροστά στα μάτια των οποίων ζωγράφισα με το κήρυγμά μου τόσο ζωντανά τον Ιησού Χριστό σταυρωμένο; Αυτό θέλω μόνο να μου πείτε: Τηρώντας το νόμο δεχτήκατε το Πνεύμα ἡ ακούγοντας το κήρυγμα και πιστεύοντας; Τόσο ανόητοι είστε; Αρχίσατε με την εμπειρία του Πνεύματος. Πώς τώρα καταλήγετε να εμπιστεύεστε σ' ανθρώπινες δυνάμεις; (Γαλάτας 3:1-3)

Ο Παύλος τονίζει ιδιαίτερα την αντίθεση ανάμεσα στο ἔργο του Αγίου Πνεύματος και το ἔργο της σαρκικής ανθρώπινης προσπάθειας. Στην Γαλάτας 5:19-21 μιλά για την ἐντονη αντίθεση ανάμεσα στο Πνεύμα και τη σάρκα.

Λέει ακόμα ο Κύριος: «Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, το Πνεύμα μου πλουσιοπάροχα θα το χαρίσω σε κάθε ἀνθρωπο. Ἐτσι, οι γιοι κι οι θυγατέρες σας θα κηρύξουν το μήνυμά μου, οι γέροντές σας θεϊκά ὄνειρα θα δουν, κι οι νέοι σας οράματα (Ιωάλ 3:1).

Ο Παύλος υπενθύμισε στους Γαλάτες ότι εκείνοι που ανήκουν στον Χριστό ήδη κατέχουν το Άγιο Πνεύμα στην πληρότητα της δύναμής Του. Όταν οι ακόλουθοι του Χριστού στηρίζονται στη δύναμη του Πνεύματος, Αυτός κινείται ανάμεσά τους ώστε να παράγει τον καρπό της δικαιοσύνης.

ΣΤ. Η εσχατολογία στη Νέα Δημιουργία

Ο Παύλος στηριζόταν πολύ στο δόγμα των τελευταίων ημερών, γι' αυτό και επικαλείται την ιδέα της Νέας Δημιουργίας, για την οποία διαβάζουμε στο τέλος της επιστολής του.

Για όσους ανήκουν στον Ιησού Χριστό δεν ἔχει καμιά σημασία ούτε το να κάνεις περιτομή ούτε το να μην κάνεις, αλλά όλοι είναι νέα δημιουργήματα του Θεού. Ὁσοι ακολουθούν αυτή την αρχή, θα ἔχουν την ειρήνη και το ἐλεός του Θεού μαζί τους, αυτοί και όλος ο λαός του Θεού (Γαλάτας 6:15-16).

Το σημαντικό είναι ο κάθε πιστός να αποτελέσει μέρος της Νέας Δημιουργίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ερωτήσεις ανασκόπησης

1. Περιγράψτε τον σκοπό και την πορεία του πρώτου ιεραποστολικού ταξιδιού του Παύλου.
2. Ποια ήταν τα συγκεκριμένα προβλήματα στη Γαλατία που οδήγησαν τον Παύλο να τα γράψει;
3. Πώς η κατανόηση του πρώτου ιεραποστολικού ταξιδιού του Παύλου και των συγκεκριμένων προβλημάτων στη Γαλατία μάς βοηθά να καταλάβουμε αυτά που έγραψε ο Παύλος;
4. Γιατί ο Παύλος επιμένει στη Γαλάτας 1: 6-10, ότι το να απορρίψουν την διδασκαλία του σημαίνει ότι δέχονται ένα ψεύτικο ευαγγέλιο;
5. Εξηγήστε πώς τα τρία ιστορικά γεγονότα, δηλαδή 1. το κάλεσμα και η κατάρτισή του 2. η συνάντησή του με τους ηγέτες και 3. η σύγκρουσή του με τον Πέτρο βοήθησαν τον Παύλο να αποδείξει την εξουσία του.
6. Εξηγήστε τα άμεσα θεολογικά επιχειρήματα τα οποία ο Παύλος προτείνει για το δόγμα της δικαιώσης μέσω της πίστης στη Γαλάτας 3:1 - 4: 31.
7. Πώς ο Παύλος αντιμετωπίζει τα προβλήματα που προέκυψαν από τους ψευδοδιδάσκαλους και ποιες ήταν οι συγκεκριμένες παραινέσεις του όπως φαίνεται στη Γαλάτας 5:1 - 6:10;
8. Πώς περιγράφει ο Παύλος την επίκληση του Χριστού στη διδασκαλία του για τις τελευταίες ημέρες;
9. Γιατί ο Παύλος αποκαλεί το Ευαγγέλιο των ψευδοδιδασκάλων ένα διαφορετικό Ευαγγέλιο ή λέει ότι δεν είναι Ευαγγέλιο;
10. Πώς ο Παύλος εξηγεί τον σκοπό του νόμου στους Γαλάτες;
11. Εξηγήστε πώς το επιχείρημα του Παύλου για την ένωσή μας με τον Χριστό σχετίζεται με την εσχατολογία του.
12. Ποια ήταν η άποψη του Παύλου για τον ρόλο του Αγίου Πνεύματος στη ζωή του πιστού;
13. Πώς ο Παύλος τονίζει ότι το να ζεις ως νέο κτίσμα, είναι το μεγαλύτερο μέλημα του κάθε πιστού;

Ερωτήσεις εφαρμογής

1. Οι Γαλάτες Χριστιανοί αντί να ωριμάζουν και να αυξάνονται στην πίστη, είχαν εξαντληθεί σε μια πνευματική παιδική ηλικία. Απαριθμήστε μερικά παρόμοια παραδείγματα που δείχνουν ότι εσύ ή η Εκκλησία σου πρέπει να αυξηθείτε όσον αφορά την πνευματική ωριμότητα.
2. Ποια ήταν η πρόθεση του Παύλου καθώς διακονούσε και πώς χρησιμοποιούσε τις Γραφές για να βοηθήσει τους Γαλάτες; Πώς μπορείς εσύ και η εκκλησία σου να μάθετε από τον τρόπο με τον οποίο ο Παύλος αντιμετώπιζε τα προβλήματα;
3. Τι είδους διακρίσεις κάνει η εκκλησιαστική σου κοινότητα; Υπό το φως της Γαλάτας 3:28-29, είναι δίκαιες οι διακρίσεις αυτές ενώπιον του Θεού;
4. Ο Παύλος στη Γαλάτας κεφ. 5, μιλάει για την ισορροπία μεταξύ ελευθερίας και ευθύνης. Πώς μπορείς να εξισορροποήσεις την ελευθερία εν Χριστώ με τον δέοντα σεβασμό για τον ηθικό νόμο του Θεού;
5. Τι ρόλο παίζει το Άγιο Πνεύμα στη ζωή μας; Τι σημαίνει «να ζεις κατά το Πνεύμα»;
6. Καθώς μελετάς αυτήν την επιστολή σήμερα, πώς η χάρη του Θεού γίνεται πιο εμφανής σε εσένα;
7. Ποια πτυχή αυτού του μαθήματος ήταν η πιο σημαντική για εσένα και γιατί;